

розшукових дій, які мають лише перевірочний характер наявних у провадженні фактичних даних шляхом проведення дослідів і випробувань в умовах, максимально наближених до розслідуваної події. Результати цих дослідів є тими фактичними даними, які дозволяють дійти висновку про обставини, що мають значення для розкриття злочину.

Одержано 30.09.2019

УДК 343.13(477)

Ігор Ігорович САПЕЙКО,

*курсант Харківського національного
університету внутрішніх справ;*

Геннадій Іванович ГЛОБЕНКО,

*кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри кримінального процесу
та організації досудового слідства факультету № 1
Харківського національного університету внутрішніх справ;*

 <https://orcid.org/0000-0002-1533-9213>

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЩОДО ЗАЛУЧЕННЯ ІНШИХ ОСІБ ДО ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

З набранням чинності КПК України 2012 р. під час кримінального провадження передбачається можливість проведення негласних слідчих (розшукових) дій, які є різновидом слідчих (розшукових) дій. Як відомо, дані дії проводяться за випадків, коли відомості про злочин та особу, яка його вчинила, неможливо отримати у інший спосіб. З метою отримання максимальних результатів від їх реалізації та унеможливлення визнання отриманих доказів недопустимими, законодавець не безпідставно у ч. 6 ст. 246 КПК України, передбачив можливість за рішенням слідчого чи прокурора до участі у них залучати інших осіб. Разом з тим, положення кримінального процесуального законодавства не надають належного тлумачення терміну «інші особи».

На наше переконання це можуть бути особи, які безпосередньо сприяють органам досудового розслідування у проведенні негласних слідчих (розшукових) дій. Детальний аналіз положень глави 21 КПК України та практичних аспектів її застосування вказує на те, що в якості інших осіб можуть залучатися: а) співробітники оперативних підрозділів; б) поняті; в) спеціалісти; г) перекладачі; ґ) особи,

залучені до конфіденційного співробітництва; д) особи, які відповідно до закону виконують спеціальне завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації тощо. У контексті розгляду даного питання окрему увагу слід акцентувати з приводу того, що КПК України з вищевказаних осіб до учасників кримінального провадження прямо відносить лише оперативні підрозділи (ст. 41 КПК України), перекладача (ст. 68 КПК України), спеціаліста (ст. 71, 72 КПК України). На великий жаль процесуальний статус інших, з вищевказаних осіб в положеннях КПК України окремою нормою не регламентується, що у свою чергу не може не позначитися на діяльності правозастосовних органів. Разом з тим, п. 25 ч. 1 ст. 3 КПК України опосередковано до учасників кримінального провадження також відносить понятого, а його процесуальні обов'язки в деякій мірі можна розглянути через положення ч. 3 ст. 66 КПК України, відповідно до якої, понятий зобов'язаний на вимогу слідчого або прокурора не розголошувати відомості щодо проведеної за його участі відповідної процесуальної дії. Окреслений обов'язок також можна віднести і до інших учасників, які залучаються до проведення негласних слідчих (розшукових) дій.

Складність досліджуваного питання також полягає у різниці між: а) процесуальними повноваженнями осіб, які можуть бути залучені до проведення відповідної негласної слідчої (розшукової) дії; б) регламентації їх діяльності як взагалі, так і безпосередньо під час залучення у досліджуваному нами аспекті. Так, зокрема, під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій співробітник оперативного підрозділу згідно положень, передбачених ч. 2 ст. 41 КПК України користуються правами та обов'язками слідчого. У свою чергу, ст. 275 КПК України, передбачає лише питання використання конфіденційного співробітництва під час кримінального провадження. Отже, на осіб які залучаються до конфіденційного співробітництва повноваження слідчого не розповсюджуються, а специфіка діяльності повністю визначається відомчими нормативними актами.

Враховуючи викладене, вважаємо за необхідне наголосити на важливості внесення законодавцем відповідних змін та доповнень до положень КПК України в частині, що безпосередньо стосуються процесуального статусу інших осіб, які можуть бути залучені до проведення негласних слідчих (розшукових) дій.

Одержано 14.10.2019